



ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)  
27 Iuniu st. v.  
9 Iuliu st. n.

Ese in fie-care duminica.  
Redacțiunea în  
Közép-utcza nr. 395.

Nr. 26.

ANUL XVIII.  
1882.

Prețul pe un an 10 fl.  
Pe  $\frac{1}{2}$  de an 5 fl.; pe  $\frac{1}{4}$   
de an 2 fl. 70 cr.  
Pentru România 2 galbeni.

## Elmiră.

— Roman original. —

(Urmare.)

Néuă, ghiață și senin se schimbau ca nestatornică omenescă. Ca săgeți tăiau saniele, aerul rece și sănetos.

La țărani porniră sefetorile, la clasa inteligintă thee dansante.

Aste seri, ce intruniau honorațiorii în un centru, erau scena de esclalare pentru dna Smérden și fiică.

Mai erau mame, erau și fete tinere și betrâne, nici unele nu posedau talentul a monopoliză societatea, ca ele. Una prin pompă esterioră, alta prin esplodarea rachetelor spirituale.

Rivalizau a captivă prin cei mai puțini factori a secului nostru. Prin aur și spirit.

Clavirul vibră, sub cap-de-operele classicilor. Chopin, Hayden, Mozart și Beethoven reinviau prin compozițiile lor admirate. Aplaude frenetică însoțită fiecăreia producțune.

Intermezile musicale se umpleau cu un cadril, ori polca français. Cei mai trecuți de ilușile jocului, se delectau gustând diferitele bucate, prezentate în anumit anghiu pe vase de porcelan, ori argint.

În pauza mare se servia thea.

De când progresarea culturală dase valmă unor prejudecături de castă, și nobleță strebună, educători și educatori se consideră ca membrii a familiilor respective.

Cu asta apoi dna Smérden nu se împăcă.

Adastă tratare intimă, concesiuni întinse ca unei persoane mai luminate, dar a o pune pe o trăptă cu ea, asta nebunie nu făcea. Așă nici odată nu invită pe Elmira, a le însoții.

Părere de rěu nu escită la fêtă. Modestia nici că i se înălțase la asemenea dorință. Preumblarea cu elevele i eră mai prețioasă în delectare, decât acele visite unde conversarea desnaturală în flēc.

Totuși în séra de primire o rugă dna Smérden cu cel mai dulce zimbet, a supraveghiă thea și bufețul.

Eră asta distincționeori injosire? Fală său umilire?

Îs mușcă buzele sânge. Întrase ca educători, guvernantă au invățătoresă, și nu ca servitor, de unde dară ast nou oficiu?

Luptă mult până călcând țișnitoriul orgoliu, se susține ispitei.

Nu văduse încă o societate aşă mare, în cerc privat. La părinții ei încă veniau prieteni și cuno-

cuți. Îs petreceau veseli, dar fără a da petrecerii cu-tare nume, său chiar predicat.

Se îmbrăcă cu atenționă, de și din principiu apărea fórte simplu.

Alese un vestiment întunecat, întunecat ca înima ei. Nici o plastică său dantelă nu avea ca ornament. Un guler alb și medalionul în email, garnisau grumazul ei cam lung.

Mânila se desenau fin, din brodăria manșetelor.

Când o chiemară, trecu repede la măsa de theă. Prin ocuparea ei, se amestecau tonuri de musică, accentele ce strebăteau adânc. Prin ușa deschisă vedea femei răpite de joc. Când și când răteciă o păreche până la ea, neluând însă notiță, îs șoptiau tainele lor mai departe.

Voi a-i desconsideră, nu putu. Încercând a ride de sumeția lor, se simția mai mică decât atomul de pulbere...

Perdută în o letargică amortire, nu observă apropierea unui domn.

— Nu și s'a urit dșoră? — întrebă el.

Se tredî amarnic, la ce să-i respundă?

Dar fiind antâiul ce-o învrednică eu vorba, ăse:

— Sunt ocupată... nu me uresc!

— Eu cunosc o sumă de ocupațuni, ce tôte sunt fórte uriciose. De exemplu: a ferbe theă, și-a o băi în societate monotonă. Am óre dreptate?

Ea nu avu vreme, ai respunde. Auđind vijiitul unei rochii de metase, zări pe dna Smérden.

Cavalerul se retrase discret.

Cu buze contrase, și ochi scăpărători de mânie, rostî aspru:

— În serile mele de primire nu s'a introdus obiceiul, ca slugarii se-s petrécă cu óspetii...

Féta tresări. Auđi óre bine zdrobitorul cuvînt ce se referă la ea?!

Între slugari eră numerată? Cu Safta, Ion și Vlad?

Tremurând de ofensată vru să-i spună: că asimilaț de cultură, nu există barieră despărțitoare între stăpân și slugă. Dar domnul de mai nainte intră.

— Te poți retrage la fetișe, — poruncă dna, apoi trecu în alta parte.

Elmira ești amețită. Până la chilie se ținu de păreți, ca să nu cadă. Înturburată durere a ăriei umiliri, internul i se bătea ca marea infurtunată.

Singură eră, singură, părăsită și — injosită.

Candela șovăiă flacări, ce mișcau mobile și perdele. Pe drum o buhă tipă cobitor.

Iadul se ruinase pe Elmira. Pustiul situaționii o sbiciuia demonic.

**Au murit:** Mircea C. Rosetti, fiul cel mai mare al dlui C. A. Rosetti, în etate de 32 ani, la Bucureşti. — Petru Demian, fost c. r. ampliat și pretor reg., la 25 junie în etate de 65 ani la Balșa în Transilvania.

**Semestrul prim se 'ncheie** cu nr. presinte. St. abonații sunt rugați a-și rennoi de timpuriu abonamentele. Prețurile sunt insămnate în fruntea foii. Pentru România, prețul pe iul.—dec. este 12 lei 50 bani.

Abonații noștri își pot comanda la noi următoarele scrieri cu prețuri forte reduse: „Ranele Națiunii”, roman în 3 tomuri, de Iosif Vulcan, în loc de 3 fl. cu 1 fl.; „Novele”, de acelaș, în trei tomuri, în loc de 3 fl. cu 1 fl. 10 cr.; „Miresă pentru miresă”, comedie în 3 acte, de acelaș, în loc de 1 fl. cu 25 cr.; „De unde nu este rentocere”, roman de Adrien Gabrielly, tradus de Tit Bud, în loc de 1 fl. cu 25 cr. Asemenea se ofere și portretul dlui Ion Bratian, în loc de 1 fl. cu 30 cr.

Din: „Selavul Amorului” și din „Poesii”, ambele de Iosif Vulcan, nu mai avem nici un exemplar.

**Editiune nouă din „Lira Mea”!** Esemplarele de lucruri din colecția de poesii nove ale redactorului acestei foi, trecând totale, în timp de două luni, s-a scos o nouă ediție, care e și mai frumos legată decât cea dinaintea. Pretul însă ramâne tot cel vechi, 3 fl. Fiind că sunt de mai multe culori, onorabili abonații binevoiescă a-și alege culorile, cari le plac mai mult. Culorile sunt următoarele: alb cu rosa, alb cu vînăt deschis, roșu cu vînăt deschis, roșu cu vînăt închis, roșu cu alb, vînăt închis cu rosa, verde cu galben, vînăt deschis cu galben, vînăt deschis cu rosa. Totodată observăm, că exemplare cu 2 fl. nu mai avem. Din ediția poporala însă, cu câte un fl., se mai află exemplare.

**Editura Familiei.**

| i | c | t | r  | é | s |
|---|---|---|----|---|---|
| e | i |   | c  | i |   |
| ș | ă |   | r  | e |   |
| a | c |   | r  | m |   |
| e | m |   | i  | t |   |
| u | r | A | u  |   |   |
| u | i | r | e  |   |   |
| n | i | c | e, |   |   |
| a | m | s | ă  |   |   |
| b | u | n | i  |   |   |
| a | n | a | c; |   |   |
| t | i | m | u  |   |   |
| i | c | I | î  |   |   |
| u | r | m | e  |   |   |
| u | u | n | é  |   |   |
| s | c | c | b  |   |   |
| s | t | î | 'n |   |   |
| n | a | e | e  |   |   |

  

|    |    |   |   |   |   |   |   |    |   |   |   |
|----|----|---|---|---|---|---|---|----|---|---|---|
| c. | n  | l | e | o | f | e | u | i  | e | a | e |
| u  | S' | I | i | m | n | s | s | n. | j | f | n |

### Ghicitură de sac

de

B Oct. Popescu.

|   |   |
|---|---|
| u | ó |
| d | c |
| m | V |
|   |   |

|    |
|----|
| D* |
|    |
|    |
|    |

Terminul de deslegare e 19 iuliu. Ca totdeauna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

\*

Deslegarea ghiciturei din nr. 23:

Pomul fără cap e pomul rotundat pentru ultot; ier mortul e ramura nobilă pentru ultoire. Ambele împreună vor atrage atenția omenilor asupra fructelor lor.

Bine au deslegat-o domnii Iosif Popescu, Aureliu Crișan, Petru Vale și B. O. Popescu.

Premiul l'a câștigat dl Aureliu Crișan.

Proprietar, redactor respunător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. Strada principală nr. 274.

### Călindarul săptămânei.

| Quiu sept. | st. v.<br>st. n. | Numele sănților și sărbătorile. | Sorele<br>resare | Sorele<br>apune |
|------------|------------------|---------------------------------|------------------|-----------------|
| Duminica   | 27. 9            | Cuv. P. Samson.                 | 3 55             | 8 14            |
| Luni       | 28. 10           | Chir și Ioan.                   | 3 56             | 8 13            |
| Martii     | 29. 11           | (†) SS. Ap. Pet. și P.          | 3 57             | 8 12            |
| Mercuri    | 30. 12           | † Sob. SS. Apostoli.            | 3 58             | 8 11            |
| Joi        | 1. 13            | SS. Cosma și Dam.               | 3 59             | 8 10            |
| Vineri     | 2. 14            | Vestmîntul Préc.                | 4 1              | 8 9             |
| Sâmbata    | 3. 15            | M. Jacint.                      | 4 2              | 8 8             |